

HRVATSKI glasnik

Godina XXIII, broj 1

10. siječnja 2013.

cijena 200 Ft

*Legenda hrvatske glazbene scene
Oliver Dragojević u pečuškoj
koncertnoj dvorani Centra „Kodály”,
19. prosinca u sklopu programa
Hrvatskoga božićnog koncerta,
održao je nezaboravan koncert*

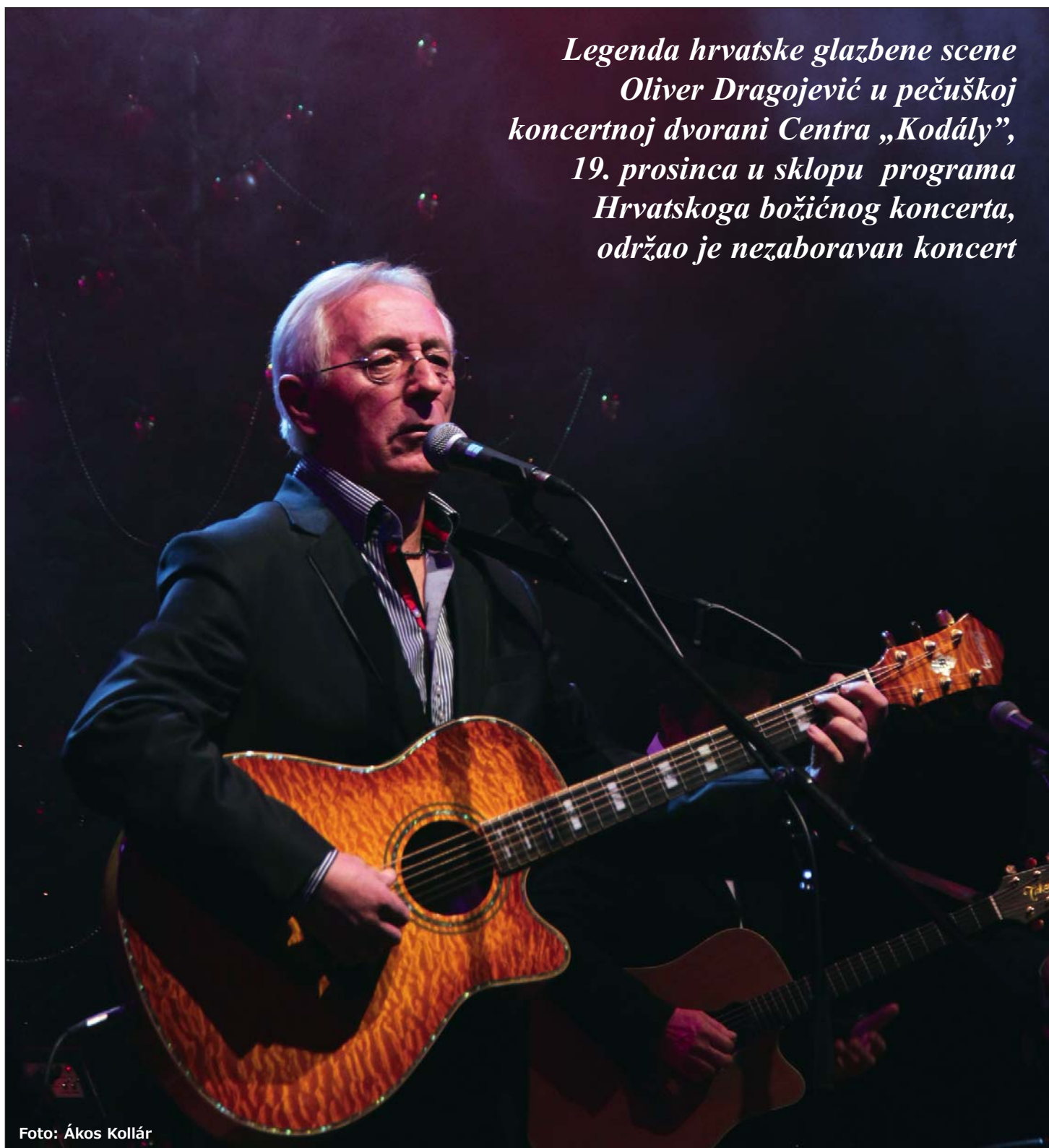

Foto: Ákos Kollár

Komentar

Nove nade, stari problemi

Nova nam godina donosi nova očekivanja i novu nadu u bolju, uspješniju i ljepšu budućnost.

Međutim već prvih dana nove godine jednako tako postajemo svjesni da nas i dalje očekuje niz starih problema, nedovršenih planova i novih izazova.

Nakon duge rasprave, mnogo neizvjesnosti i brojnih otvorenih pitanja, osnovne škole svoje djelovanje od 1. siječnja nastavljaju u državnom održavanju. Iako su promjene koje se od takve centralizacije očekuju manje-više poznate, tek će praksa pokazati njezine posljedice, kako će se sve to odraziti na svakodnevni rad odgojno-obrazovnih ustanova, na broj zaposlenih djelatnika i pedagoga, na djecu i njihove roditelje. Još nam je manje poznato kako će se to odraziti na položaj nastave na narodnosnim jezicima, pa tako i na položaj hrvatskih dvojezičnih škola i ustanova s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika. To nas stavlja u položaj iščekivanja, što potvrđuje i stav Skupštine Hrvatske državne samouprave koja se na posljednjim sjednicama načelno zauzela za preuzimanje daljnjih ustanova u svoje održavanje, ali su konkretne odluke o molbama HOŠIG-a u Budimpešti, te dvojezičnih osnovnih škola odnosno, njihovih održavatelja u Koljnofu i Petrovom Selu odgođene. No nije sve tako crno. Počelo je pokladno razdoblje koje će nam uljepšati zimske dane mnogobrojnim prelima, balovima i pokladnim zabavama diljem Mađarske, od Bačke do Gradišća i Budimpešte. Samo u Bačkoj od 12. siječnja do 2. ožujka najavljeno je čak šesnaest zabava! Već prve subote održat će se istovremeno tri bunjevačka prela, i to u Baškutu, Čavolju i Tompi, što pokazuje da su unatoč gospodarskoj krizi ove pučke veselice neizostavni dio našega života.

A kako već to biva, nakon veselja, slijedi korizma i suzdržavanje od bučnih, veselih okupljanja i slavlja.

Ostvare li se posljednje najave, s malim zakašnjenjem od nekoliko mjeseci, u ožujku odnosno tijekom proljeća ove godine konačno se očekuje i objavljivanje službenih podataka popisa pučanstva iz 2011. godine. S obzirom na zakašnjele podatke Vlada je svojom uredbom od 29. prosinca prošle godine odgodila najavljeno uvođenje diferencirane opće potpore mjesnim narodnosnim samoupravama prema brojčanosti pojedine narodnosti, stoga će spomenuta zakonska odredba stupiti na snagu tek od siječnja 2014. godine. To pak znači da se za ovu godinu očekuje sličan iznos opće potpore, koja je lani iznosila 215 tisuća forinta. Što nas još očekuje u novoj godini? Živi bili, pa vidjeli!

S. B.

„Glasnikov tjedan”

Poštovani čitatelji, zakoračili smo u novu godinu, staru smo ostavili kalendarski za sobom, ali smo poslove i nade ponijeli sa sobom na našem životnom putu. Tako i mi u uredništvu tjednika Hrvata u Mađarskoj. Tema ima napretek, ali pravih informacija o njima malo, i teško je doći do njih. Imam kod nas u našoj ladici još niz neobjavljenih napisa iz prošle godine s kojima ćemo vas zamarati i u novoj godini. Proizlazi to i iz činjenice kako smo posljednji, 52. broj Hrvatskoga glasnika izdali 27. prosinca, a ovaj, 1. broj Hrvatskoga glasnika u godini 2013. izlazi iz tiska 10. siječnja.

Već smo u pokladnom razdoblju. Kratko je ono ove godine, a zabava, balova, prela ima napretek. Hrvati se vole veseliti, plesati, pomalo već nema naselja u kojima se u

Nedavno sam bila na seminaru gdje sam se upoznala sa strateškim planom mađarske narodnosne zajednice. Kostur je to djelovanja oko kojega se izgrađuje tkivo i u trenucima nedoumice ponovno lista ili pažljivo doraduje temeljni dokument.

Odluke donesene ishitreno i u trenucima bez sagledavanja njihovih posljedica mogu biti dalekosežne i pogubne za zajednicu kojoj pripadamo. Hrvatska zajednica, unatoč svim nedaćama iznutra i izvana, ne predaje se, ne može opstati bez vrsnoga školstva, znanosti, kulture i, naravno, medija. Bez izvrsnih tiskanih medija u koje itekako

Imam kod nas u našoj ladici još niz neobjavljenih napisa iz prošle godine s kojima ćemo vas zamarati i u novoj godini. Proizlazi to i iz činjenice kako smo posljednji, 52. broj Hrvatskoga glasnika izdali 27. prosinca, a ovaj, 1. broj Hrvatskoga glasnika u godini 2013. izlazi iz tiska 10. siječnja.

ovome pokladnom razdoblju ne priređuje neki oblik pokladnog veselja.

Školstvo se nalazi pred nizom pitanja i izazova, pa tako i školstvo Hrvata u Mađarskoj. Zanimljivo je kako su mnoge škole uputile zamolbe najvišemu političkom tijelu Hrvata u Mađarskoj da ono bude njihov održavatelj. Čini se kako se mnoge stvari i odluke donose *ad hoc* jer običnom promatraču nije jasan plan i načelo djelovanja.

Bez izvrsnih tiskanih medija u koje itekako treba ulagati. Tjednik Hrvata u Mađarskoj već godinama radi s istim proračunom čijih 40% odnose tiskarski troškovi. Itekako smo svjesni odgovornosti posla koji obavljamo i želimo ga unaprijediti. Koraknuti dalje... Ne ovisi taj korak o nama samima, nego o

nizu objektivnih i subjektivnih činjenica. Kako bi i mi, glasilo Hrvata u Mađarskoj, učinili sve što je moguće radi usporavanja asimilacije ovdašnjih Hrvata, vrijedan medijski prostor trebaju podupirati i njemu težiti i oni koji donose odluke, odluke financijske naravi poradi svrsishodnog podupiranja.

Branka Pavić Blažetin

KISEG – Društvo Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj (DGHU) Vas poziva na generalnu sjednicu 11. januara, u petak, s početkom od 18 uri, u Ured Hrvatske samouprave u Kisegu (Kossuthova ulica 15). Na dnevnom redu su informiranje o sudskoj odluci registracije u evidenciju novoga predsjednika, biranje voditelja sjednice i kandidacijskoga odbora, biranje predsjednika DGHU-a, modificiranje statuta, prihvaćanje modificiranoga statuta, informacije i plani za 2013. ljetu ter na kraju još dodatne teme. Ako zbog maloga broja diozimateljev sjednica neće imati pravo za odlučivanje, onda za pol ure ponovo se saziva skup s istim dnevnim redom.

BUDIMPEŠTA – Članovi Zajednice hrvatskih umirovljenika u Mađarskoj u utorak, 15. siječnja, s početkom u 16 sati, u Croaticinoj klupskoj prostoriji priređuju pokladnu veselicu. U sklopu druženja, hrvatske pjesme uz harmonikašku pratnju Mate Filipovića pjevat će Anica Vujić i Marko Dekić. Proslavit će se i imendani te rođendani članova.

KERESTUR – Hrvatska osnovna škola “Nikola Zrinski” i Udruga Zrinskih kadeta, kao što je uobičajeno, 12. siječnja 2013. organizira novogodišnju utrku. Zainteresirani se mogu natjecati u tri udaljenosti: 12, 6 i 3 kilometra. Startanje će započeti u 10 sati kod škole. Prijaviti se može na web-stranici www.iskola.murakeresztur.hu i na licu mjesta između 9 i 9.45 sati.

HDS-ova izvanredna skupština u Pečuhu

Sukladno Odredbama Pravilnika o organizaciji i radu Hrvatske državne samouprave, 19. prosinca 2012. godine sazvana je izvanredna sjednica Skupštine koja je održana u auli Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže u Pečuhu.

Pošto je utvrđen kvorum, budući da se pozivu odazvalo 17 od ukupno 29 vijećnika, na prijedlog Miše Heppa jednoglasno je prihvaćen pismeno predloženi dnevni red. Iako je bila posrijedi izvanredna sjednica, a od posljednje skupštine nije prošlo ni mjesec dana, na dnevnom su se redu našla već uobičajena izvješća predsjednika o radu između dviju sjednica, o izvršenju odluka kojima je rok istekao, nadalje o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik, a koja je Skupština usvojila bez rasprave. Nemamo se na što žaliti s obzirom na veliku aktivnost Hrvata u Mađarskoj, iako problema ima dosta, dodao je Mišo Hepp, upućujući na neizvjesnosti oko predstojećih promjena u održavanju i djelovanju školskih ustanova od 1. siječnja 2013. godine.

Zatim je Skupština jednoglasno donijela odluku o raspisivanju dva natječaja; natječaja za ravnatelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj, i natječaja za ravnatelja Zavičaja d. o. o. u Vlačićima na otoku Pagu. Odlukom Skupštine natječaji su otvoreni mjesec dana od objave u Hrvatskome glasniku, od 10. siječnja 2013. godine.

U skladu sa zakonskim promjenama, jednoglasno su usvojene odluke o izmjeni osnivačkih dokumenata ustanova u HDS-ovu održavanju, konkretno Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu, Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže u Pečuhu, Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj, Hrvatskoga kluba Augusta Šenoa u Pečuhu i Ureda Hrvatske državne samouprave u Budimpešti. Pri tome je, uz usmenu dopunu čelnika Hrvatske državne samouprave, Skupština bez veće rasprave usvojila odluku o tome da se nakon otkaza voditeljice ekonomata santovačke hrvatske škole privremeno sklopi ugovor s Hrvatskom školom Miroslava Krleže u Pečuhu. Kako je obrazložio voditelj Ureda Jozo Solga, tako će se osigurati stručno vođenje ekonomata dok se ne raspise novi natječaj i ne nađe nova osoba, što nikako neće ograničavati samostalnost santovačke ustanove. Skupština je poduprla i prijedlog odluke o izmjeni proračuna Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže u Pečuhu, da bi se osiguralo zakonito trošenje proračuna, pošto još uvijek nije zaključen financijski obračun poslije preuzimanja ustanove od grada Pečuha u održavanje Hrvatske državne samouprave.

U okviru posljednje točke dnevnoga reda, pod «razno», raspravljalo se o dvije teme. Najprije o pismenom prijedlogu Stipana Balatinca da se donese odluka o čestitki i novčanom nagrađivanju KUD-a „Tanac” povodom velikog uspjeha na natjecanju „Paun poletio”, kao priznanje za istaknuti doprinos promicanju kulturne baštine i ugleda Hrvata u Mađarskoj. Uvodno je predsjednik Mišo Hepp kazao kako je u povodu Dana narodnosti u Mađarskom parlamentu Hrvatski klub «August Šenoa» primio Narodnosnu nagradu, a u Mađarskome prosvjetnom zavodu odlikovanje za narodnosti dobila je Hrvatsko uredništvo Mađarske televizije i radija, te dodao kako nas je jednako tako razveselio i uspjeh KUD-a „Tanac” na televizijskom natjecanju „Paun poletio”. Kazao je (Hepp je i predsjednik Hrvatske samouprave Pečuha) kako je Hrvatska samouprava grada Pečuha KUD-u „Tanac” dodijelila nagradu u iznosu od 200 tisuća forinta. Smatra kako HDS zbog navedenog osim čestitke ne bi trebao dati i novčanu nagradu. Nakon kraće rasprave prišlo se glasovanju, a uz osam glasova za, četiri suzdržana i pet glasova protiv, prijedlog Stipana Balatinca o novčanom nagrađivanju nije prošao.

Kako uz ostalo reče predsjednik Hepp, preuzimanjem hrvatskih škola u održavanje Hrvatske državne samouprave u posljednje vrijeme poraslo je zanimanje za tu mogućnost. Tako je stiglo i vrlo korektno pismo Hrvatske samouprave i Samouprave naselja Petrovoga Sela kojim se moli da se razmotri mogućnost preuzimanja petrovoselske dvojezične osnovne škole. Slično molbi dvojezične osnovne škole iz Koljnofa, i ova posljednja stavljena je u zapisnik, pa će se odlukom Skupštine mogućnost preuzimanja razmotriti početkom 2013. godine kada se vidi kako će se odvijati preuzimanje škola u državno održavanje. Navodeći neke neutemeljene primjedbe i prijedloge, predsjednik Hepp istaknuo je kako Hrvatska državna samouprava i njezin Ured znaju svoj posao, te da Hrvati u Mađarskoj znaju što im je činiti i što nam je potrebno.

Na kraju je još bilo riječi o dodjeli uobičajene godišnje premije predsjedniku Miši Heppu te o vijećničkom prijedlogu da se ubuduće izrade uvjeti njezina dodjeljivanja, što je Skupština i prihvatila te uz jedan suzdržani vijećnički glas izglasala premiju od 1,4 milijuna forinti predsjedniku Miši Heppu.

-hg-

Odličje bajskoga gradonačelnika Ivanu Bandiću

U okviru svečane sjednice Gradskog vijeća povodom 316. obljetnice grada Baje, 15. prosinca u vijećnici Gradske kuće uručena su odličja grada Baje za 2012. godinu. Među nagrađe-

nima bio je i Ivan Bandić, bivši veleposlanik Republike Hrvatske, kojemu je dodijeljeno odličje bajskoga gradonačelnika. Kako je istaknuto, odličje mu je dodijeljeno za doprinos u oblikovanju znanstvene, kulturne djelatnosti i za očuvanje tradicije hrvatske narodnosti grada Baje, te prigodom obilježavanja 10. obljetnice suradnje prijateljskih gradova Labina i Baje, za uzoran rad na uspostavljanju i produbljivanju suradnje, a nagradu mu je uručio osobno gradonačelnik Róbert Zsigó. Bivšega generalnog konzula Republike Hrvatske u Pečuhu i veleposlanika u Budimpešti srdačno su dočekali predstavnici hrvatske zajednice, odnosno Hrvatske samouprave grada Baje, koji su nazočili gradskoj svečanosti. Kako tom prigodom Ivan Bandić reče za pečušku Hrvatsku emisiju Mađarskog radija, koliko god ga je ova nagrada ugodno iznenadila, toliko ga je i dodatno obvezala. – Ako je to bila nagrada za minuli rad, to je istovremeno i obveza za budućnost, posebno zbog Hrvata koji žive na tome prostoru, u gradu Baji, cijeloj okolici i Bačko-kiškunskoj županiji, ali i u cijeloj Mađarskoj. Moj osjećaj je da je ta nagrada upravo njihova nagrada, jer da nije bilo tamošnjih Hrvata, onda bi i moja aktivnost na neki način bila reducirana, zato to shvaćam još kao jednu dodatnu obavezu – naglasio je uz ostalo Ivan Bandić zahvaljujući vlastima grada Baje, i osobno gradonačelniku Róbertu Zsigóu, uvjeren u nastavak dobre suradnje dviju država te prijateljskih gradova Labina i Baje. Suradnja prijateljskih gradova međutim nije samo formalna, ne ostvaruje se samo na papiru nego stvarno živi među ljudima, što me posebno raduje – dodao je bivši veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj.

Uza spomen-plaketu, Ivanu Bandiću dodijeljena je i novčana nagrada koju je u povodu božićnih blagdana i Nove godine darovao djeci mađarskih obitelji u teškoj socijalnom položaju te bajskim dječjim vrtićima u kojima se obavlja odgoj na hrvatsko-me jeziku.

Hrvatska samouprava Baranjske županije

Javna tribina i Županijski hrvatski dan

Nazočne je pozdravio Mišo Šarošac, predsjednik Hrvatske samouprave Baranjske županije

U organizaciji Hrvatske samouprave Baranjske županije, 16. studenoga u Sigetu je priređena Javna tribina i Županijski hrvatski dan. Pozivu se odazvao ne prevelik, ali lijep broj zastupnika, iz dvadesetak hrvatskih samouprava iz Baranje, kojih u županiji djeluje 41. Neke su od njih aktivnije, druge manje, što se vidjelo i po nazočnosti njihovih zastupnika spomenutom događaju, kojem se nisu odazvali ni svi zastupnici same Hrvatske samouprave Baranjske županije, koja broji sedam zastupnika. Druženje je bilo u sigetskoj vjenčanonici (Deákov trg 16), a domaćin je bila Hrvatska samouprava grada Sigeta, na čelu s Reginom Dudaš i njezinim zastupnicima. Nakon izvješća o radu Hrvatske samouprave Baranjske županije i dodjele ovogodišnjih odličja „Za baranjske Hrvate” slijedio je nastup Hrvatskog izvornog društva iz Sigeta, a potom zajednička večera.

U svom izvješću Mišo Šarošac, predsjednik Hrvatske samouprave Baranjske županije, osvrnuo se na godinu koja je na izmaku. Samouprava je zasjedala osam puta i donijela 30 odluka. On je kratko ocrtao poslovno-finanacijsko stanje Samouprave u protekloj godini, te poslove koje je Samouprava obavila, predstavio partnere s kojima se surađivalo i surađuje se, te upoznao nazočne s nizom aktivnosti i administrativnim propisima kojima je Samouprava udovoljavala tijekom godine. Samouprava redovito održava mjesečna zasjedanja, na kojima se donose važne odluke i aktualne odluke koje od njih traži Samouprava Baranjske županije i država. Od 1. siječnja mijenjanjem propisa jesmo samostalno pravno poseban subjekt, što zadaje niz novih zadataka. Sve je u previranju, županija gubi na političkoj i gospodarskoj snazi, sluti se oduzimanje dosadašnjih funkcija, pa ćemo trebati iznaći i planirati putove samostalnog rada – kazao je Šarošac. Najponosniji su na ploče postavljene na šest mjesta na ulazu u

Hrvatsko izvorno društvo iz Sigeta

Baranjsku županiju (na županijskim cestama) s nazivom županije i na hrvatskom jeziku, te na niz molba kojima se udovoljilo pošto je Samouprava raspisala natječaj za potpomaganje programa mjesnih samouprava i civilnih društava. Iako sa skromnim sredstvima, svim se zahtjevima, po mjestima, pokušalo udovoljiti, ako su bili zadovoljeni formalni kriteriji raspisa. Uz državnu potporu za djelovanje (normativu) gospodarilo se i s državnom potporom za dodatne aktivnosti, a uz rečeno gazdovalo se i s dodatnih milijun forinti potpore od Samouprave Baranjske županije, koja osigurava prostorije i tehničku opremu za potrebe Hrvatske samouprave Baranjske županije. Izvješće Miše Šarošca prihvaćeno je bez ikakvih upita.

Nakon toga prišlo se svečanom činu dodjele ovogodišnjih odličja „Za baranjske Hrvate” koje je Hrvatska samouprava Baranjske županije utemeljila prije nekoliko godina. Uz plaketu daruje se i novčana nagrada od 50 tisuća forinti.

Ovogodišnja odličja pripala su Ženskome pjevačkom zboru Augusta Šenoe i dr. Janji Prodan, umirovljenoj profesorici Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu. Kako je za Hrvatski glasnik uime nagrađenih kazala voditeljica Ženskoga pjevačkog zbora Augusta Šenoe Marija Bošnjak, vjerovali ili ne, ovo je prva nagrada Zboru od Hrvata u Mađarskoj, premda je ovaj glasoviti zbor tijekom proteklih tri-

Odličje „Za baranjske Hrvate” primili su dr. Janja Prodan i Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe; uime Zbora nagradu je preuzela njegoa voditeljica Marija Bošnjak

deset godina djelovanja dobio niz stručnih nagrada, imao bezbroj nastupa u zemlji i inozemstvu, diljem Europe, snimio nekoliko kazeta, CD izdanje..., nosi naslov izvrsnog zbora. Od prvih dana djelovanja Kluba Augusta Šenoe Zbor probe održava u Klubu. Ako ponedjeljkom prošetate pečuškom Eszeovom ulicom, nadaleko odzvanja hrvatska pjesma. Zbor su prije 30 godina utemeljile djelatnice pečuškoga Hrvatskog vrtića,

a u njemu i danas pjeva pet njegovih osnivačica. Zbor Augusta Šenoe primjer je zbornoga pjevanja kod Hrvata u Mađarskoj, djeluje i kao crkveni zbor, već niz godina prilikom mjesečnih hrvatskih misa u Pečuhu. Nikada nismo radili za „priznanje”, veseli nas zajedničko druženje, pjevanje i sakupljanje blaga naših predaka, čuvanje prekrasne narodne nošnje, vesele nas svi susreti ma gdje smo bili s Hrvatima u Mađarskoj, i šire, u Europi, gdje smo mogli predstavljati sve ono blago koje su nam na čuvanje predali naši očevi, zaključila je Marija Bošnjak.

Dr. Janja Prodan reče kako nagrada raduje, pa tako i nju tim više što ju je dobila od svoje županije. Spomenula je kako je prije desetak godina odlikovana odličjem „Za budimpeštanske Hrvate”. Naglasila je kako se znanstveni rad slabo primjećuje, nije on na pozornici i nije atraktivan, nego iziskuje mnogo vremena i odricanja, ali postiže snažne rezultate koje i zajednica u čiju je korist činjen treba prepoznati. Dr. Janja Prodan ni u mirovini ne miruje, aktivno radi, putuje u Osijek i drži predavanja na Odsjeku za hungarologiju Sveučilišta „Josip Juraj Strossmayer”, radi na hrvatsko-mađarskom rječniku kao voditeljica projekta, urednica i suradnica, a radila je u projektu Hrvatskog instituta za jezik na mađarsko-hrvatskom rječniku, nastupa na znanstvenim skupovima...

Zajedno u Europi – II. hrvatsko-mađarski piknik

„Hrvatska zajednica u Mađarskoj jedna je od najbolje organiziranih izvan Republike Hrvatske”

Potpredsjednik hrvatske vlade Neven Mimica sa zamjenikom premijera mađarske vlade te ministrom Javne uprave i pravosuđa Tiborom Navracsicsom

Riječi naslova izgovorio je, među ostalim, u pozdravnom govoru zamjenik premijera Mađarske, ministar javne uprave i pravosuđa dr. Tibor Navracsics 3. prosinca na drugom Hrvatsko-mađarskom susretu naslova „Zajedno u Europi“.

Nakon lanjskog uspješnog susreta u pomurskom Solymáru uzajamna inicijativa je i ove godine dobila podršku budući da je u Budimpešti, u gostionici Rozmaring, u organizaciji Zaklade za građansku Mađarsku, Udruge kruga mađarsko-hrvatskog prijateljstva i Zaklade Hanns Seidel, priređen drugi hrvatsko-mađarski susret. Mnogobrojne visoke goste uzvanike pozdravili su zamjenik premijera Mađarske, ministar uprave i pravosuđa dr. Tibor Navracsics, potpredsjednik hrvatske Vlade Neven Mimica, ravnatelj vanjskih poslova pri Zakladi za građansku Mađarsku Zsolt Szabó, hrvatski veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj dr. Gordan Grlić Radman, predstavnik Zaklade Hanns Seidel Ulrich Kleppmann i zastupnik Mađarskog parlamenta, predsjednik Udruge kruga mađarsko-hrvatskog prijateljstva György Csóti.

Lani za vrijeme mađarskog predsjedanja Europskom Unijom mađarska javnost i naša hrvatska zajednica doživjeli su renesansu hrvatskih kulturnih događanja u Mađarskoj. U velebnim zdanjima grada Budimpešte ili Pečuha bili su predstavljeni vrhunski ostvarenja i kulturno blago Republike Hrvatske. Društveno-politički odnosi također su u to vrijeme kulminirali, a međusobni pregovori i posjeti do dana današnjega održavaju svoju

intenzivnost. Narečeni događaji, prijateljski i dobro susjedski odnosi te zajednička povijest i ovom su prigodom bili utkani u prigodne riječi govornika.

Zamjenik mađarskog premijera Navracsics naglasio je kako je Mađarska od samih početaka potpomagala Republiku Hrvatsku na putu k osamostaljenju, također podržavala i u njezinim težnjama za članstvom u NATO Savezu i Europskoj Uniji. Za vrijeme mađarskog predsjedanja EU-om Hrvatska je završila pristupne pregovore, te je Mađarski parlament bio među prvima koji je ratificirao njezin pristupni ugovor. Posebno se osvrnuo i na plodne gospodarske i turističke veze dviju zemalja. „U suradnji Hrvatske i Mađarske istaknuto mjesto igraju i narodnosne zajedni-

ce. Mađarska narodnosna zajednica u Hrvatskoj i hrvatska narodnost u Mađarskoj. (...) Obje narodnosti imaju razvijeni sustav političkih, kulturnih i odgojno-obrazovnih ustanova” – istaknuo je zamjenik mađarskog premijera.

Potpredsjednik hrvatske Vlade Neven Mimica osvrnuo se na posjete hrvatskih političkih dužnosnika Mađarskoj, predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića državnome Danu Hrvata u Pečuhu, na posjet pokojnoga predsjednika Hrvatskoga sabora Borisa Milanovića, ministrice vanjskih i europskih poslova Vesne Pusić te na međuvladine sastanke. Izjavio je kako Hrvati i Mađari obogaćuju zemlje u kojima žive, pogotovo pripadnici narodnosne zajednice koji su vezivno tkivo prave suradnje. „U ovim uvjetima globalne i europske krize senzibilitet modernih, dobrih država ogleda se u tome koliko stalne brige posvećuju svojim najosjetljivijim dijelovima.

Posebno koliko brige posvećuju narodnosnim zajednicama koje upotpunjuju raznolikost svakoga naroda, koje predstavljaju nacionalnu bogatstvo za svaku državnu zajednicu” – naglasio je Neven Mimica, te najavio blisku suradnju sa susjednim zemljama u razvoju središnje Europe nakon što Hrvatska postane članica EU-a. Zahvalio je Mađarskoj za njezinu pomoć u zatvaranju pristupnih pregovora u razdoblju mađarskog predsjedanja EU-om. O dobrosusjedskim, gospodarskim i inim odnosima svjedočila su i izlaganja na teme „očekivanja i dosadašnja iskustva s Europskom Unijom”. Nevezane razgovore kod bijeloga stola glazbom su popratili kaniški tamburaši i sastav Mandel Quartet.

Kristina Goher

BUDIMPEŠTA – Dana 30. prosinca istekao je rok prijave na Državno natjecanje osnovnoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti te narodopisa. Na prvi, pismeni dio narečenog nadmetanja iz hrvatskoga jezika i književnosti iz dvojezičnih škola prijavilo se 33, iz škola s predmetnom nastavom deset učenika, a iz hrvatskoga narodopisa iz dvojezičnih škola sedam đaka.

MOHAČ – Potkraj prošle godine u Mohaču je objelodanjen Zidni kalendar Šokačke čitaonice za 2013. godinu koji se može pogledati i kupiti u sjedištu Čitaonice u Táncsicsevoj ulici 34.

KOLJNOF – Po lani započetom buševečko-školskom projektu „Posebna škola hrvatskoga jezika“, ovo ljeto ranije će dospiti u dotično gradišćansko selo buševečki pedagogi ki će imati zadaću da tajedne dugo potpomažu podučavanje hrvatskoga jezika, matematike, prirode i društva i tjelovježbanja u dotičnoj školi. Po informaciji Inge Klemenšić, dva pedagogi će jur ovoga vikenda doći u Gradišće, a u pondiljak će se začeti s djelom u mjesnoj školi. Lani su o jednomisečnoj stručnoj suradnji položili obračun dica s gostujućimi učiteljicami, u okviru otvorene ure hrvatskoga jezika.

Hrvatski božićni koncert u Centru „Kodály” u iščekivanju Božića i uz koncert Olivera Dragojevića

Već drugu godinu zaredom Hrvatski božićni koncert održava se u koncertnoj dvorani „Kodály”. Organizatori koncerta, održanog 19. prosinca 2012. godine, bili su Udruga baranjskih Hrvata, Jozo Hari, zastupnik u skupštini grada Pečuha, podrijetlom Hrvat, te Jozo Solga uz potporu mnogobrojnih sponzora i pokrovitelja, tako: Hrvatske samouprave Šomodske županije, Zajednice podravskih Hrvata, grada Pečuha, Hrvatske samouprave grada Pečuha, Saveza Hrvata u Mađarskoj, Udruge baranjskih Hrvata, Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske, poduzeća Digistar, Osječkog piva, Matice hrvatske Ogranak Pečuh, Hrvatske samouprave Baranjske županije, Udruge hrvatskih vinogradara u Mađarskoj, Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krležu u Pečuhu...

Neprofitno d. o. o. za upravljanje Zsolnayevom ostavštinom još koncem veljače raspisalo je natječaj za pečuške civilne udruge za besplatnu uporabu Centra „Kodály”. Time je osigurana mogućnost civilnim udrugama sa skromnijim materijalnim mogućnostima korištenja prednosti koje pruža „Kodály”. Civilne su se udruge mogle natjecati za organiziranje konferencija i koncerata, a dobitnici su dobili pravo korištenja osnovnih infrastrukturnih i tehničkih usluga, tek uz plaćanje usluga hostesa i garderobe, što ide uz ostvarivanje programa, a što je svota koja se kreće od 150 do 250 tisuća forinti. Što se može lako isposlovati i od prodaje ulaznica, naime u „Kodály” stane i do tisuću gledatelja. Natječaj je dobilo 12 od 28 prijavljenika, pečuških civilnih organizacija, među njima i Udruga baranjskih Hrvata, koja je u „Kodályu” 19. prosinca suorganizirala Hrvatski božićni koncert radi njegovanja običaja, jezika i kulturnih vrijednosti brojnih subetničkih skupina Hrvata u Mađarskoj vezanih uz Božić. Po natječaju, u prvom dijelu programa sudjelovali su domaći izvođači, a u drugome gost je bio Oliver Dragojević, jedan od najpopularnijih hrvatskih pjevača.

Prvi dio večeri, za koju su ulaznice prodane u jedan dan, osmislili su, napisali scenarij i uvježbali s mnogim izvođačima Vesna Velin i Zoltán Vízvári. Oni su na sceni dočarali zajedničko iščekivanje Božića. U izvedbi 40-minutnog programa sudjelovali su mladi tamburaši – sudionici ljetnoga tamburaškog tabora u Orfúu održanog u organizaciji Kulturne udruge Vizin, Petra Grišnik, scenska umjetnica Kazališta „Csiky Gergely” iz Kapošvara, nositeljica prestižnog priznanja Prima Primmissima Junior u kategoriji kazališta i filmske umjetnosti za 2011. godinu, Ženski

pjevački zbor „Augusta Šenoa” iz Pečuha, KUD „Ladislav Matušek” iz Kujinja, Blanka i Bianka Bošnjak, polaznice Hrvatskog vrtića i osnovne škole „Miroslav Krleža”, te pjevačka skupina koju su činile članice Trija Jasen, te učenice Hrvatske gimnazije „Miroslav Krleža” Natalija Ronai i Jadranka Kovačević

s nastavnicom Martom Rohonczy. Voditelj večeri bio je Ivan Guban, odgovorni urednik hrvatskih emisija javne televizije, (MTVA – Fond za podupiranje medijskih usluga i upravljanje imovinom).

Nit vodilja programa bilo je sjećanje na nekadašnje iščekivanje hrvatskog Božića, kakav je ostao u sjećanju na djetinjstvo današnjih četrdesetogodišnjaka, sjećanje na selo: čisto, koje miriše na slamu, jabuke i medene orahe, gdje baka sjedi, moli, a kadšto i zapje-

va, a mi se veselo igramo uz nju. Prošla su ta vremena, prošla i neće se vratiti. Bili su to dani radosnog iščekivanja Isusova rođendana i veselje je bilo očigledno; i u srcu i na licu djece, i odraslih. Božićnim programom prisjetili smo se lijepih trenutaka prošlosti i minulih uspomena, poziva pod božićni stol: „Djeco, hodite u rpu: pi-pi-pi, ču-ču-ču, li-li-li, buri-buri”, sjedenja na slami, grickanja oraha, i jabuka, prekrasnih hrvatskih božićnih pjesama: S neba anđel Božji, Danas se čuje događaj novi, Djetešce nam se rodilo, Hajte, braćo, da idemo, Stada pastiri betlehemske ravne, Svim na zemlji mir, veselje, Veselje ti navješćujem, Ova noć je sjajna lica, Zvezdan je svod, na nebu znak, Radujte se, narodi, Tiha noć... Sjetili smo se želja pridošlih čestitara:

„Faljen Isus, čestit vam bio Badnjak, Adam i Eva!

Mlogo godina živili u zdravlju i miru, i u dušnom spasenju.

Malo radili, mlogo imali, bolje Boga hvalili nego dosad.

Slanina vam bila ko vrata, kobasica ko greda, divojkine sise ko koršovi, imali pilića ko mravi. Živili!”

Okupljene u Centru „Kodály” pozdravili su pečuški dogradonačelnik, parlamentarni zastupnik, Péter Csizi, veleposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Gordan Grlić Radman, generalna konzulica Ljiljana Pancirov te predsjednik Hrvatske samouprave grada Pečuha i predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp. Simboličnim poklonom Vesni Velin i Zoltánu Vízváriu na osmišljavanju programa u ime organizatora zahvalili su Jozo Hari i Jozo Solga. Potom je slijedilo iznenađenje, zastupnik u Skupštini grada Pečuha Jozo Hari objavio je kako je za KUD Tanac prikupljeno milijun forinti, kao priznanje za njihov uspjeh na natjecanju Paun poletio (”Fölszállott a páva”, drugo mjesto u završnici). Slijedio je dugotrajan pljesak, napomenimo kako je iste večeri tisuću gledatelja u „Kodályu” nagradilo sve govornike svaki put kada su u svojim govorima spomenuli uspjeh KUD-a Tanac. Milijun forinti za KUD Tanac za istaknuto sudjelovanje na natjecanju „Fölszállott a páva” poklonili su: u ime grada Pečuha gradonačelnik Zsolt Páva, dogradonačelnik Péter Csizi i parlamentarni zastupnik Péter Hopal 300 000 Ft, zastupnik Skupštine grada

Pečuha Jozo Hari 200 000 Ft, Zajednica podravskih Hrvata 200 000 Ft, Hrvatska samouprava grada Pečuha 200 000 Ft, te u ime Samouprave Baranjske županije njezin predsjednik Zsolt Tiffán 100 000 Ft.

Nakon svih ovih dojmov a okupljenima je preostao velikan hrvatske estrade Oliver Dragojević koji je u dva sata uza svoj prateći sastav Dupini iz Splita oduševio sve one koji su 19. prosinca uspjeli nabaviti kartu za njegov nezaboravni koncert u Centru „Kodály”.

Branka Pavić Blažetin

Skupština Hrvatske državne samouprave raspisuje natječaj za popunu radnoga mjesta ravnatelja Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata u Mađarskoj.

Uvjeti:

1. Visokoškolska sprema
2. Nekažnjenost
3. Mađarsko državljanstvo
4. Znanje hrvatskoga jezika,
5. Posjedovanje vozačke dozvole B kategorije.

Uz natječaj molimo priložiti:

1. Diploma
2. Preslik vozačke dozvole
3. Uvjerenje o nekažnjavanju
4. Životopis
5. Voditeljski program.

Ravnatelj se imenuje na rok od četiri godine, s početkom od 1. travnja 2013. godine.

Rok je za podnošenje prijava 30 dana od objave natječaja na web-stranici: www.kozigallas.hu.

Prijave s dokumentacijom podnose se na adresu Hrvatske državne samouprave s naznakom za natječaj:

**Hrvatska državna samouprava
Országos Horvát Önkormányzat**
1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24
Tel./fax 303-6093,
e-mail: hramouprava@chello.hu.

BUDIMPEŠTA, PEČUH – U budimpeštanskoj i pečuškoj Hrvatskoj školi u četvrtak, 17. siječnja, održava se prvi, pismeni dio Državnog natjecanja srednjoškolaca iz hrvatskoga jezika i književnosti. Na nadmetanje se iz pečuške Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže prijavilo pet, a iz budimpeštanske Hrvatske gimnazije osam đaka.

LETINJA, GORIČAN – Već po običaju, načelnici susjednih naselja kod Graničnoga prijelaza Goričan–Letinja čestitali su jedan drugomu sretnu novu 2013. U prijepodnevnim satima posljednjeg dana godine sastali su se letinjski, preloški i goričanski gradonačelnici simbolizirajući time izvrsnu prekograničnu suradnju između gradova i naselja, odnosno županija. Na starome murskome mostu Bela Halmi, letinjski, Dragutin Glavina, preloški, i Mario Moharić, goričanski načelnik, nazdravili su pjesničkom nadolazeću novu godinu. Gosp. Moharić, koji je ujedno i parlamentarni zastupnik, izvijestio je javnost kako ulazak Hrvatske u Europsku Uniju također žele proslaviti kod starog mosta na Muri.

Zaklada za podupiranje hrvatske mladeži u Mohaču

Svečano uručene stipendije za 2012. g.

Kuratorij Zaklade za školovanje mohačke šokačke mladeži osamnaestu godinu zaredom dodijelio je stipendije srednjoškolcima i studentima koji su se natjecali za 2012. godinu. Jednokratne stipendije, koje su dodijeljene prema utvrđenome bodovnom sustavu po kojem se prije svega ocjenjivalo poznavanje hrvatskoga jezika, aktivnost u životu hrvatske zajednice i uspjeh u učenju, na svečanosti održanoj 8. prosinca u maloj vijećnici mohačke Gradske kuće, u nazočnosti stipendista i članova Kuratorija, uručila je predsjednica Zaklade Marija Prakatur.

Zaklada za podupiranje srednjoškolaca i studenata šokačkohrvatske mladeži iz Mohača, koju je 1994. g. utemeljio Matija Kovačić, od samih početaka, dakle od 1995. godine, svake godine raspisuje natječaj za stipendiranje mohačke hrvatske djece. Uostalom, to je i bila želja pokojnog učitelja, koji je još za života dio svoga imetka uložio i tako utemeljio spomenutu Zakladu kojom i danas upravlja sedmeročlani Kuratorij, u kojem su udovica Matije Kovačića gđa Margit Kovačić, Mišo Hepp, Marija Barac Nemet, Eva Sajčan, Anita Madlić i Andrea Janković, na čelu s predsjednicom Marijom Prakatur.

Kako nam kratko reče Marija Prakatur, ove se godine na natječaj Zaklade prijavilo sedam srednjoškolaca i devet studenata. Kao i svake godine, uz prijavnicu za natječaj, natjecatelji su trebali vlastitim rukopisom napisati svoj životopis i navesti za što traže potporu od Zaklade, a na svečanosti su i usmeno kazali nešto o sebi i svome školovanju, gdje uče, što studiraju. Kuratorij je još prije mjesec dana odlučivao o dodjeli stipendija, a glavni uvjet bilo je poznavanje hrvatskoga jezika, govori li ga natjecatelj, uči li hrvatski jezik, je li iz Mohača i je li ima kakvu vezu s mohačkom Šokadijom. Mnogi od stipendista djelatni su članovi mohačkih KUD-ova, plešu, ostvaruju velik broj drugih aktivnosti, pa se s obzirom na to odlučuje o iznosu stipendije. Ove su godine raspodijelili sveukupno 214 tisuća forinta, srednjoškolcima nešto manje, a studentima malo više. Prosječno je dodijeljeno od 10 do 15 tisuća forinta, ali su neki dobili i više. Naprimjer jedna gimnazijalka u Mohaču, koja svira već više godina tamburicu, vrlo je aktivna, marljiva, mnogo vježba, dobro uči, odlično govori hrvatski, ona je tražila za tamburicu, njoj su dali malo više za kupnju nove tambure. Na naše zanimanje, Marija Prakatur nam reče kako se prema zamolbama najviše traži potpora za udžbenike, rječnike, koji su

Stipendisti i članovi Kuratorija prigodom svečanog uručivanja stipendija

neizrecivo skupi. Drugi traže za uplatu jezičnog ispita, bez kojega ne mogu dobiti diplomu, koji su također prilično skupi, preko dva deset možda i do trideset tisuća forinta.

„Kao i svake godine, svečanost je bila vrlo lijepa, svake godine uživam jer to su moji bivši ili sadašnji učenici. Do danas sam u bliskoj vezi s njima. Budući da više njih svira tamburu, a mladić Stipo Pavković već studira na Glazbenoj akademiji u Budimpešti, svečanost su nam uljepšali poznatim hrvatskim melodijama. Nakon toga kratko sam govorila o povijesti naše Zaklade, čika-Matijinu životu, prikazala i njegovu knjigu Mrvice mog života. Nakon toga opet je bilo malo glazbe, a budući da sam našla jedan jako zgodan tekst, pročitala sam im upute za život, izrečene 1692. godine u crkvi Svetog Pavla u Baltimoru, o tome da budemo smireni, da u duši tražimo mir, da svatko nađe u sebi dobrotu, što mislim da je u današnje vrijeme i za Božić vrlo aktualno. Nakon toga uručila sam im stipendiju i mali prigodni dar. Budući da pratim njihov život, za svakoga znam gdje i što uči, znam da imaju svoje planove i trude se ih ostvariti, stoga se uvijek ponosim njima.

Kao i svake godine, na svečanosti je stipendiste pozdravila i čika-Matijina udovica gđa Margit, koja svake godine s majčinskom brigom pozdravlja mlade, kao da su njezina djeca, ne skrivajući svoje oduševljenje njima. Ona je iz svoga džepa dala novaca da kupimo više kolača, bombona, sokova, da ugođaj bude još svečaniji. Osim toga, nije član Kura-

torija, ali mnogo radi za Zakladu naša knjigovotkinja, mohačka Šokica Kata Vrbanova. Ona radi administracijske poslove oko Zaklade, a svake godine za djecu pripremi neko iznenađenje. Vrlo vještih ruku, ona je i ove godine za svakoga napravila malu rukotvorinu za božićni dar. Neopisiv je ugođaj koji svake godine doživljavamo. I ove se godine u dobrom raspoloženju i vrlo lijepom ugođaju sviralo, pjevalo, jelo, pilo i razgovaralo, od dva do pola pet” – reče nam uz ostalo Marija Prakatur.

S. B.

Trenutak za pjesmu Tihomir Dunderović Iz usta mu izlazi zemlja

Sanjam djeda
stoji usred polja
oslonjen na motiku
i dok priča
o bitki u Garavom dolu,
o zmajevima, drvolašima
i ostaloj zvjeradi
koja je tuda prošla,
iz usta mu izlazi zemlja.

Probudim se i pomislim
kako je možda baš tu,
na njivi moga djeda,
nekoć bila brazda
na kojoj je Kain
zaorao Abela.

I danas,
kada umjesto po žitu,
gazim po ambroziji,
osjećam kako je ta njiva
moje počelo,
točka iz koje sam krenuo
i točka kojoj ću se vratiti.

Mladi su se predstavili i s malim kulturnim programom

Ansambl Kolo-Slavuj s adventskim programom u hodočasnoj crikvi u Koljnofu

Pred oltarom Hodočasne crikve u Koljnofu

Vjerska zajednica u Koljnofu, pod peljanjem Petra Mogyorósija, je pozvala folklorni ansambl Gradišćanskih Hrvatov, Kolo-Slavuj, da muzički oblikuje svetačnost nažiganja druge sviće na adventskom vijencu u hodočasnoj crikvi u Koljnofu. Ansambl se je rado odazvao ovom pozivu i je zato zavjezbaov poseban program (zbor: Filip Tyran; muzički sastav: Palo Mali). Prem jako hladnoga vremena se je 8. decembra, subotu, odazvao jako velik broj ljudi da skupa s Kolo-Slavujem svečuje ovo, sada jur tradicionalno, nažiganje svić u adventu u velikoj (ali na ov dan i dosta hladnoj) crikvi u ovom hrvatskom selu. Kolo-Slavuj je počeo svoj program s jačkom *Pozdravljen budi, o Sveti Mikula*, ku su jačili Marko Blažeta, Palo Mali i Filip Tyran, ulazeći u zaškurenu crikvu s nažganom svićom u ruka. Petar Mogyorósi je pročitao meditativni tekst, a ansambl je nastavio sa ženskim á capella *Zapjevati ću, mila Gospo*, a slijedio je instrumentalni kusić *Radujte se, andjeli*.

Slijedila je pak poznata (sridnjo) gradišćanska *Nasred paradižoma*, a potom *Pjesma*

rastanka (instrumental). U aranžmanu Štefana Kočiša, *Kad je Marija Sinka rodila* je jaćio i zbor uz pratnju muzičkoga sastava ansambla, ki je pak svirao Bachovu predivnu *Air*; dokle je pak opet cijeli ansambl izveo *Svi na zemlji mir, veselje*. Predsjednica Kolo-Slavuja, Gabriela Novak-Karall je u svojoj meditaciji povezala advent s Vazmi, i to na primjeru Blažene Divoice Marije, ća je ujedno bio i uvod za á capella jaćku *Veseli se, o Marija*, dokle je program pak završio sa *Zlatnih krila*. Zatim je ansambl po burnom aplauzu još jednoć odjaćio ganutljivu *Nasred paradižoma*.

Petar Tyran

Prela, balovi i pokladne priredbe u Baćkoj

12. siječnja

BAŠKUT – Bunjevaćko prelo, priredbena dvorana, 19 sati, program KUD „Gara”, svira Orkestar „Orašje” – Vršenda–Mohać

ČAVOLJ – Bunjevaćko prelo, dom kulture, 19 sati, program dječja, omladinska i odrasla skupina mjesnoga Bunjevaćkog kulturnog društva, svira TS „Baćka” – Gara

TOMPA – Bunjevaćko prelo, dom kulture, 18 sati, program KUD „Bunjevaćka zlatna grana”, KUD „Kolo” – Tompa, svira Orkestar „Čabar” – Baja

19. siječnja

SENTIVAN – Bunjevaćko prelo, dom kulture, 19 sati, program KUD „Mohać”, svira Orkestar „Čabar” – Baja

26. siječnja

BAJA – Veliko prelo baćkih – bunjevaćkih, rackih i šokaćkih – Hrvata, Palaća kulture, 19 sati, program polaznika bajskog vrtića u Kinizsievovj ulici, na Dolnjaku, i Hrvatski krućok fanćaške osnovne škole, KUD „Bunjevaćka zlatna grana” – Baja, svira TS „Hajo” – Subotica i Orkestar „Čabar” – Baja

KALAĆA – Lakomac, aula Katolićke ustanove Naše Gospe, 19 sati, program KUD „Zora” – Erćin i Izvorni pjevaćki zbor – Dušnok, svira TS „Baćka” – Gara

Olasci 1962. godine

MOHAĆ – Hrvatska samouprava grada Mohaća i Čitaonica mohaćkih Šokaca pokreće glazbeno poućavanje radi izobrazbe podmlatka i osnivanja orkestra. Organizatori oćekuju prijavu dječaka i djevojćica između 10 i 14 godina koji se zanimaju za šokaćkohrvatsku glazbenu kulturu i obićaje. Izobrazba je besplatna! Glazbena izobrazba i zanimanja poćinju sredinom sijećnja 2013. godine, a voditelj je ućitelj tambure Zoltan Horvat, voditelj TS „Šokadija”, nekadašnji solist glasovitog i mećunarodno poznatog orkestra Vujićić, koji je završio Glazbenu akademiju Stipana Pavkovića. Opširnija obavijest osobno kod Zoltana Horvata ili na telefonu 20/980-57-33.

Deseti adventski sastanak u Starom Gradu

Hrvatska samouprava Staroga Grada 8. decembra, u subotu otpodne, je u mošonski Zajednički dom Risljin, sada jur po deseti put pozvala na adventsko svečevanje Gradišćanske Hrvate, prvenstveno iz sjevernoga Gradišća. Kot svako ljeto, domaćini i sada su pozvali već hrvatskih društav na gostovanje.

KUD Konoplje svako ljeto preseneti publiku prigodnimi igrokazi i običaji iz starih vrimen

Klapa „Staro vino“ iz Gerištofa i ŽVS „Vesele Gradišćanke“ iz Unde u skupnom jačenju

Pred programom je Štefan Kolosar, predsjednik Hrvatske samouprave Jursko-mošonsko-šopronske županije, predao zastupnicam koljnofske klape Golubice županijsku nagradu Hrvatske samouprave „Za Gradišćanske Hrvate“. Nažalost, samo tri pjevačice su mogle doći u Mošon, zbog bolesti su druge morale doma ostati, ovako nismo se mogli radovati njevom nastupu. Ista nagrada je dodijeljena i Tereziji Kolonović- Daniel, rođenoj Nardanki, ka je kroz svoj cijeli aktivan život podučavala u koljnofskoj osnovnoj školi nimški i hrvatski jezik. Potom je s toplim riječi sve goste pozdravio Jožef Tolnai, predsjednik starogradske Hrvatske samouprave, med njimi dr. Mije Karagića, časnoga konzula Republike Hrvatske u Ugarskoj, Berislava Živkovića, prvoga tajnika Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, Mariju Pilšić, zastupnicu HDS-a, i ostale predsjednike hrvatskih samoupravov ter načelnikov iz okolišnih hrvatskih sel. Zamjenik gradskoga načelnika dr. János Ivanics je s ganutljivimi riječi pozdravio nazočne i je naglasio da su Hrvati u gradu jako lip primjer u skupadržanju svim drugim stanovnikom i sa svojom šarolikošću obogaćuju kulturnu sliku županije. U svečanom programu je po prvi put nastupala bizonjska dičja grupa iz čuvarnice, pod peljanjem odgojiteljic Eve Šmatović i Hajnalke Premus-Szelle. Klapa „Staro vino“ iz Gerištofa je na jako visokom nivou pokazala ča se da na pravi dalmatinski način zavježbati. Sam ne znam da kako bi mogao opisati ovu visoku kvalitetu i prezentiranje naših jačkov i pjesme iz pradomovine. Voditelj je Feri Fellingner. Ženska vokalna skupina „Vesele Gradišćanke“ iz Unde s jako simpatičnimi lipoticami su isto tako bile na vrhu svojega jačenja. Voditeljica grupe je Sabina Balog, a pjesme je uvježbao Srđan Borota Buranić, bivši član poznatoga ansambla Lado iz

Zagreba. A kada su Gerištofci i Undanke zajedno prezentirali te lipe adventske i božićne jačke, publika se je zagrijala i teško je je pustila doli s pozornice. KUD Konoplje iz Kemlje je i ovo ljeto pokazao u riči, pjesmi i igri da ča ili kako je bilo nekada na selu u ovom predbožićnom vrimenu. Gledatelje su vratili u ditinstvo, vratili su je u nedaleku prošlost. Tema je bila takozvani božićnjak, jedan specijalni kolač, vrtanj. U Kemlji i danas ne fali ov specijalitet iz svetačnoga božićnoga stola. Iako ovput je malo žen igralo u kratkom seoskom životu na pozornici, i Franjo Nemet je morao dva puta prepisati i skratiti uloge glumcev, cijela dvorana je očividno uživala i beskrajan burni aplauz bila je nagrada ovoj zaista originalnoj grupici. Bizonjski tamburaši u svojoj lipoj nošnji su pokazali da u Gradišću imamo još svoje lipe stare adventske i božićne jačke, a iz pradomovine njim isto tako ništ' nije tudje. Domaćini su nastupili u novoj nošnji. Člani

hrvatskoga jačkarnoga zbora Staroga Grada imaju divojačku svetačnu nošnju na Hati, ka je tipična sa širokom mašnom oko vrata i lipe muške košulje su tristo pedeset tisuć forinta stale. Ovo si je društvo samo platilo. Kot su meni rekli, još nij' svaki član dostao nošnju, ali u kratkom vrimenu će biti sve gotovo. I da bude sve potpuno kompletno, moreju si još malo šparati. Na ovom večeru su i oni jako lipe jačke otpjevali, pod peljanjem Veronike Kiss. Za programom su svi bili pozvani k obilnomu stolu, a ne bi bili Gradišćanski Hrvati pravi, ako jačka ne bi igrala glavnu ulogu med prijatelji, med poznaniki. Pak ako tamburica zaszvira, onda je jako teško najti riječi „gremo domom“, ali ovako i onako dojde zora i koncem konca svaki najde van na vrata. A ja morem svim organizatorom, našim prijateljem iz srca hvala lipo reći i vidimo se za jedno ljeto!

Franci Kišov-Ludović

Foto: Karol Tomašić

Hrvatski zbor Staroga Grada nastupao je u novoj nošnji

„NAD-POP 2012”

Natjecanje djece u popijevci bila bi kratica NAD-POP, a prvi put ono je priređeno u organizaciji Vrčića, osnovne i glazbene škole „Géza Kiss” iz Šeljina i nastavnika te škole Roberta Ronte, uza svesrdnu potporu ravnateljice gđe Orlovic i svojih kolegica Katice Dudaš i Marije Papp, okupivši šest natjecatelja, troje iz šeljinske i troje iz pečuške Hrvatske škole Miroslava Krleže. Natjecanje je održano 29. studenoga u prepunom Društvenom domu „Ormánság”, a natjecatelje je ocjenjivalo tročlano povjerenstvo, u sastavu generalna konzulica Ljiljana Pancirov, Vjekoslav Filaković i Zoltán Vízvári.

Bilo je to, kako nam kaže uime organizatora Robert Ronta, prvo županijsko natjecanje u pjevanju hrvatskih zabavnih pjesama i kako ocjenjuje, opravdalo je svoj početak, te dalo poticaja za njegovim organiziranjem i iduće godine. Na natjecanje su se mogli prijaviti učenici viših razreda baranjskih i podravskih osnovnih škola. Natjecatelji su trebali inter-

pretirati (otpjevati) jednu pjesmu iz sveopće hrvatske glazbene estrade (po mogućnosti ne narodnu). Glazbu je svaki od natjecatelja sa sobom trebao donijeti na CD-u, bez teksta („karaoke”). Pjesma nije mogla biti duža od pet minuta. Natjecatelji su se natjecali u dvije kategorije: 5–6. i 7–8. razred.

Nakon dolaska natjecatelja i gostiju, počele su kratke probe, obilazak pozornice, provjera mikrofona, ozvučenja, a potom se prišlo natjecateljskom dijelu programa. Natjecatelji u kategoriji 5–6. razreda natjecali su se s izvedbom sljedećih pjesama – Antonija Šola: Gdje je srce, tu je dom; Jelena Rozga: Bižuterija; Neda Ukraden @ Ivan Zak: Tetovaža. Prvo mjesto pripalo je Mireli Orovići, učenici 5. razreda pečuške Hrvatske

osnovne škole Miroslava Krleže, za izvedbu pjesme Antonije Šole, drugo mjesto Ani Deak, učenici 6. razreda šeljinske Osnovne škole „Géza Kiss” za izvođenje pjesme Jelene Rozge, a treće mjesto Fružini Förster, učenici 6. razreda spomenute šeljinske škole za izvođenje pjesme Nede Ukraden @ Ivan Zak. U kategoriji 7–8. razreda natjecatelji su izvodili ove pjesme – Severina: Grad bez ljudi; Severina: Dalmatinka; Klinci s ribnjaka: Hvala za sve note... Prvo mjesto pripalo je Rebeki Reves, učenici 7. razreda pečuške Hrvatske škole Miroslava Krleže za izvedbu Severinine pjesme Dalmatinka, drugo mjesto Vandi Černuš, učenici 8. razreda pečuške Hrvatske škole Miroslava Krleže za izvedbu Severinine pjesme Grad bez ljudi, a treće mjesto Inez Ronta, učenici 7. razreda šeljinske Osnovne škole „Géza Kiss”. Učenicima su u pripremi pomagali nastavnici glazbenog odgoja iz Šeljina Natalija Suhan, a iz Pečuha Márta Rohonczi. Nagradeni su svi natjecatelji vrijednim poklonima, te su obznanjeni rezultati.

U ostvarivanju programa pomogli su HDS, Croatica Nonprofit Kft, Generalni konzulat Republike Hrvatske, a i škola se natjecala, jednako tako pomogao je i poduzetnik Šandor Matoric.

Branka Pavić Blažetin

Studenti kroatistike predstavljaju Hrvatsku

U Organizaciji Matice hrvatske Ogranak Pečuh, Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Pečuhu i Hrvatskoga kluba August Šenoa, 5. prosinca održano je drugo po redu druženje uz preda-

vanja studenata pod naslovom Studenti kroatistike predstavljaju Hrvatsku. Kroz ovaj projekt i zanimljiv program studenti predstavljaju kulturno-povijesne znamenitosti Hrvatske s posebnim osvrtom na dvije regije, i to Dalmaciju te Slavoniju i Baranju. U predavljanju 5. prosinca sudjelovale su: Leila Lowescher, Alisa Iljazović, studentice druge godine kroatistike sa Sveučilišta u Pečuhu. Prije njih, 7. studenoga predavanja su održali Luca Gažić, ona je govorila o Dubrovniku, i Norbert Paić koji je govorio o Hrvatskom zagorju i Međimurju.

Projekt Studenti kroatistike predstavljaju Hrvatsku nastao je na Odsjeku za hrvatski jezik i književnost pod vodstvom lektora

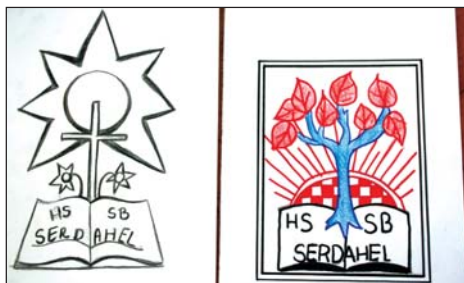
Željka Predojevića. Studenti su svojim multimedijskim predavanjima predstavili hrvatske regije i ono po čemu su one prepoznatljive. Tradicija, kulturna baština, poslastice, glazba, festivali (...) samo su dio onoga što smo čuli u njihovim izlaganjima.

bpb

Nagrada je izlet u zagrebački Zoološki vrt i Maksimir

U povodu održavanja Pomurskih književnih dana serdahelska Hrvatska samouprava «Stipan Blažetin» raspisala je natječaje za učenike mjesne osnovne škole. Raspisan je Likovni kreativni natječaj za izradbu logotipa Hrvatske samouprave te natječaj pod naslovom „Prepovedaju nam naši starci“, sakupljački rad u timovima. Na izradu logotipa šest radova, a u sakupljačkom radu stiglo je domalo pedeset radova.

Logotipovi koje je izradila Brigita Kodela

Logotipovi koje je izradila Martina Koša

U sakupljanju najspretniji su bili učenici 7. razreda

Likovni kreativni natječaj u izradbi logotipa trebalo je izraditi na temelju web-stranice Hrvatske samouprave. Format je bio određen, a mogle se upotrijebiti samo četiri boje (crvena i plava bila je obvezatna), a logotip je trebao sadržati kraticu samouprave HSSB. Zadatak nije bio lak, a i vremenski rok bio je kratak, ipak su četiri spretne učenice s pomoću nastavnika likovnog odgoja Arpada Konkolya poslale vrlo kreativne radove. Netko je uzimao motiv iz hrvatskoga grba, netko iz zastave ili motiv kajkavske ruže pa tako uskladio sa serdahelskim obilježjima. Netko se sjetio i korijena iz čega nikne drvo hrvatske samobitnosti. Članovi ocjenjivačkog suda (zastupnici Hrvatske samouprave) podjednako su nagradili učenice, naime svi su

radovi bili vrlo kreativni. Nagrade su dodijeljene učenicama 7. razreda Martini Koša, Brigiti Kodela, Esteri Kodela i Rebeki Kotnjek. Paket slatkiša i uspomene te izlet u zagrebački Zoološki vrt.

Na natječaj sakupljačkog rada „Prepovedaju nam naši starci“ predano je umalo 50 radova od kojih je ocjenjivački sud uvažio 40, naime bilo je i takvih predanih radova koji su bili ispisani već iz objavljenih zbornika. Učenici su se potrudili da u rodbini potraže starije osobe pa da ih ispituju za nekadašnje običaje, pjesmice, molitve, kako su nekada živjeli, što su kuhali, kako su se pripremali na blagdane. Najaktivniji je bio 7. razred, a sakupio je i najvredniji materijal, stoga im je dodijeljena najveća torta. Ocjenjivački je sud iznenadio 3. razred, koji je bio drugi po broju predanih natječaja. Svi razredi u kojima su radile družine nagradeni su tortom, a gdje su samo pojedinci sakupljali paketom slatkiša. Sve sakupljače nagrađuje Hrvatska samouprava nagradnim izletom u zagrebački Zoološki vrt i Maksimir na proljeće 2013. g.

Nagrađeni učenici: Ištvan Varga (2. r.) Ana Tirasi (5. r.), Mario Bekefi (8. r.); učenici iz 3. razreda: Richard Dara, Bence Csordás, Kiti Bokronyi, Patrik Forgacs, Balint Tot, Krisztián Szabó, Krisztofer Hóbor, Renato Ribarić, Marko Reves; učenici iz 4. razreda: Reka Doboš, Imre Balog, Reka Kotnjek, Vivien Orsós, Rebeka Broz, Lena Novak,

Rebeka Bohus, Nina Turul; učenici iz 6. razreda: Martin Kolman, Josip Rodek, Erik Hegedüs, Boglarka Tirpak, Barbara Forgacs, Dominik Szabo, Viktorija Horvat, Bernadeta Turul, učenici iz 7. razreda: Vivijen Ribarić, Dorina Burbucs, Lili Korčmaroš, Julija Takač, Brigita Kodela, Estera Kodela, Rebeka Kotnjek, Sabina Salai, Dominik Scwarcz, Martina Koša, Szandra Bencsay, Szabolcs Varga.

Nekoliko zanimljivosti iz sakupljenih radova:

Gre, gre sončece

*Gre, gre sončece
Na čerlenu klopčece,
Klopčece dam krave,
Krave meni mleko,
Mleko dam cice,
Cica meni miša,
Miša dam sove,
Sova meni pero,
Pero dam popo,
Pop meni knjigico,
Knjigico dam Božeko,
Božek meni se dobro.*

Sakupljač: *Martina Koša*, kazivačica:
Valerija Ovari Koša

Nagrađene učenice natječaja za izradbu logotipa (slijeva): *Martina Koša, Brigita Kodela, Estera Kodela, Rebeka Kotnjek*

Kišpeštanska Hrvatska narodnosna samouprava

Kako je Hrvatski glasnik izvijestila predsjednica kišpeštanske Hrvatske narodnosne samouprave, posljednji je mjesec 2012. godine obilježio niz aktivnosti spomenute Samouprave. Početkom mjeseca, točnije 7. prosinca, organiziran je doček Svetog Nikole u Kispestu. Tom je prilikom Samouprava djeci Osnovne škole Jánosa Bólyaia poklonila lijep program i darove prigodom Svetog Nikole. Na priredbu su pozvana djeca (30-ero) koja žive u obitelji s vrlo skromnim financijskim uvjetima. Izabrana je upravo spomenuta škola jer je ona za učenje hrvatskoga jezika besplatno osigurala prostor kada je za to bilo potrebe, a i nogometne utakmice između narečene Samouprave i njezina prijateljskoga grada Vrbovca većinom su igrane u športskoj dvorani te škole. Svečani program dali su učenici nižih razreda budimpeštanske Hrvatske osnovne škole, pod vodstvom Marije Silčanov Kričković, koji su osim hrvatskih plesova i igara recitirali na mađarskom jeziku (učenica 3. razreda svoju pjesmu o Svetom Nikoli), a druga je učenica izvela prigodnu hrvatsku

pjesmu. Program je priređen u kišpeštansko-mađarskom kulturnom središtu Aranyház, koji je upravo tog dana predan na uporabu.

Spomenuta je Samouprava 14. prosinca organizirala predavanje o hrvatsko-mađarskim vezama, koje je održao dr. Dinko Šokčević.

Izradila: Dijana Kovačić
iz Ficehaza

Hrvatski program dušnočkih učenika

Učenici viših razreda prikazali su i pastirsku igru

Učenici dušnočke osnovne škole koji polaze predmetnu nastavu hrvatskoga jezika, lani 17. prosinca priredili su već tradicionalni Hrvatski program za Božić – reče nam ukratko Matija Mandić Goher, predsjednica tamošnje Hrvatske samouprave. Učenici 1. i 2. razreda kazivali su prigodne stihove i pjevali, a učenici viših razreda predstavili su se sletom bunjevačkih plesova, zatim prikazali tradicijski Badnjak s božićnim pjesmama i izveli pastirsku igru prema betlehemarskom običaju. Tom je prigodom Hrvatska samouprava, kao što je već uobičajeno, darivala 85 učenika koji od 1. do 7. razreda uče hrvatski jezik.

S. B.
Snimka: László Szőgyi

PEČUH – Tradicionalni božićni program Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma Miroslava Krležu u Peču, za koji je već godinama odgovorna nastavnica Erika Žarac, održan je 20. prosinca. Kao i svake godine, prigodni božićni program s nizom izvođača te božićni ugodaj i međusobna čestitanja pred predstojeće blagdane obogatili su vrijeme došašća.

Foto: Ákos Kollár

Čarobna noć na sumartonskome župnom dvoru

Pomurski vjernici na prošli Božić bili su podareni prekrasnim uprizorenjem Božjeg rođenja u sumartonskome župnom dvoru. U organizaciji Kulturno-umjetničkog društva Sumarton i Društva Horvata kre Mure, pred božićnim blagdanima 23. i 30. prosinca prikazane su žive jaslice u pravom smislu riječi. Scenarij na hrvatskome jeziku osmislile su Jelena Doboš Gujaš, voditeljica dramske sekcije KUD-a Sumarton, i Marija Hranjec, voditeljica Dramske družine KUD-a Donji Kraljevec.

Na događaj prikaza badnje noći u sumartonskome župnom dvoru okupilo se mnoštvo mještana, te iz okolnih naselja, da im prigodni glumci dočaraju božićni ugođaj. Pozornica župnog dvora pretvorena je u štalicu, obložena slamom, okićena zvijezdom repaticom, svjećicama, a dio župnoga dvora osvijetljen ognjevima i bakljom pokušao je stvoriti okolnosti vremena Kristova rođenja. Članovi KUD-a, školarci, vrtićka djeca svi su se presvukli u prigodnu odjeću, bilo je pastira, običnog prolaznika, anđela, sveta tri kralja, a glavne likove Mariju i Josipa oživili su Tamara Tišler i Đuro Švelec. Tamburaški sastav „Kajkavska ruža” i mješoviti pjevački zbor cijeli je događaj popratio s prigodnim božićnim pjesmama, a Gordana Gujaš i David Hason, članovi kulturnog društva, čitali tekst božićnih događaja. Prikaz je započeo u trenutku kad su Djevoja Marija i Josip krenuli na put u Betlehem. Postupno se osvijetlila štalića do Isusova rođenja, vođeni zvijezdom djetetu Isusu dolazili su se pokloniti tri kralja i pastiri koji su po okolnim mjestima čuvali svoja stada. U štalići su bili privezane žive životinje, koje su svojom nazočnošću jačali betlehemske ugođaje. Na kraju scene Joža

Prikaz živih jaslica u Sumartonu

Đuric, predsjednik KUD-a, zahvalio je svima koji su pomogli da se ostvari predstavljanje Isusova rođenja, te zaželio svakome blagoslovljene blagdane i sretnu novu godinu.

Zamisaol priređivanja živih jaslica nastala je pošto su članovi kulturnog društva sudjelovali na sličnoj predstavi u Međimurju, koja im se vrlo dopala. Tada je odlučeno da će to

ostvariti i u svome mjestu, na zadovoljstvo pomurskih Hrvata.

Odlučna organizacija, scenarij i zbarsko pjevanje odista su bili prekrasni božićni poklon pomurskim Hrvatima na njihovu hrvatskom materinskom jeziku.

beta

Božićna priredba Bizonjcev

Nastup bizonjske djece iz čuvarnice

U organizaciji Bizonjskoga hrvatskoga društva je 22. decembra, u subotu, priredjeno jur tradicionalno predbožićno spravišće u mjesnom Domu kulture. Najprlje je novoodabrani predsjednik Društva Balaz Martinšić pozdravio publiku, potom je prikadao pozornicu mjesnim i drugim izvođačem. Predstavili su se s prigodnim kulturnim programom mališana iz mjesne čuvarnice, i Čunovski tamburaši iz Slovačke. Posebnu pažnju je privlikao Jive Maasz sa svojom igrom na duda. Pravoda su se i učenici mjesne Dvojezične škole pripravili igrokazom na seoski Božić, a nje je sprohadjala tamburaška mušika, u izvedbi članov

jubilarinoga sastava Bizonjski tamburaši. S njimi skupa je prvi put zasvirao i mlađji naraščaj, na najveće veselje domaćinov. Božićni koncert je završen s pjevanjem Orške Ambruš ter nastupom klavirista Mihalja Martinšića. Potom se je na dvoru još oko dvjesto ljudi dalje družilo, uz zakipljeno vino i poharaje.

Predsjednik Društva ovim putem zahvaljuje svim pomoćnikom, organizatorom, prezkih ov svetak ne bi mogao biti priredjen.

-Tiho-

Foto: Martinšić-Linkai

Školski igrokaz

Hrvatska večer u Kečkemetu

Već po običaju, počevši od njezina osnivanja, Hrvatska samouprava grada Kečkemeta pri kraju godine organizira Hrvatsku večer gdje okuplja pripadnike hrvatske narodnosti i ljubitelje naše kulture u gradu i okolnim naseljima. Ove je godine to priređeno 1. prosinca 2012. od 18 sati u lijepo nakičenoj dvorani reformatskog konvikta, a gosti priredbe bile su kulturne skupine iz bačvanskog naselja Gare.

Svečani program otvorila je Ljiljana Pancirov, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, izražavajući zadovoljstvo što se Hrvati i u okolini sjedišta Bačko-kiškunske županije organiziraju, te prikazuju bogatstvo hrvatske kulture. Stipan Šibalin, predsjednik Hrvatske samouprave u Kečkemetu, pozdravio je goste, osim generalne konzulice i Angelu Šokac-Marković, dopredsjednicu Hrvatske državne samouprave, te zastupnike hrvatskih samouprava u Kalači, Dušniku, Kačmaru, Gari i kulturna društva iz Gare. Selo Garu, njezin kulturni život riječima je predstavio Martin Kubatov, predsjednik tamošnje Hrvatske samouprave. Ujedno je i zahvalio domaćinima na pozivu, te na brojnim posjetima u Gari i Bačkoj koje je organizirala Hrvatska samouprava grada Kečkemeta, da ljudi hrvatskog podrijetla toga grada upoznaju vrijednosti bačkih Hrvata.

U jednosatnome folklornom programu sudjelovala su dva kulturna društva iz Gare i orkestar Bačka. Garska Omladinska plesna skupina predstavila je spletove baranjskih šokačkih i bošnjačkih, podravskih, slavonskih plesova iz Valpova, te jednu koreografiju mađarskih plesova iz Szatmára. Bunjevačka izvorna folklorna grupa nastupila je s malom i velikom svitom bunjevačkih plesova, te igrom oko noža. Na kraju kulturnog programa obje su kulturne skupine skupa zaplesale veliko bunjevačko kolo u koje se postupno uključila i publika. KUD-ove je pratio TS Bačka iz Gare. Nakon programa slijedila je večera i bal koji je prošao u dobrom raspoloženju sudionika, o čemu se pobrinuo orkestar Bačka iz Gare.

Tekst i slika:
Martin Kubatov

Zakon o narodnostima u skladu je s Temeljnim zakonom

Zakon o narodnostima u skladu je s Temeljnim zakonom – izjavio je György Hölvényi, državni tajnik za crkvene, narodnosne i civilne veze Ministarstva ljudskih resursa, pošto je Ustavni sud pregledao prijedlog povjerenika temeljnih prava o pojedinim odredbama zakona o pravima narodnosti iz 2011.

Prema mišljenju ombudsmana Mátéa Szabóa, povezivanje podataka posljednjeg popisa pučanstva s utemeljenjem narodnosnih samouprava nije u skladu s Temeljnim zakonom jer nepotrebno i nerazmjerno ograničava pravo o samoopredjeljenju narodnosti, odnosno prava narodnosnih zajednica o utemeljenju narodnosnih samouprava. Povjerenik temeljnih prava u svome prijedlogu pozivao se i na to da prilikom popisa 2011. nije bilo poznato da će podaci opredjeljenja odnosno neopredjeljenja o pripadanju narodnosti imati utjecaj na izbornu pravo. Prema mišljenju Ustavnog suda, ne ograničava se pravo narodnosti o samoopredjeljenju kada zakonodavstvo povezuje izbore zastupnika narodnosnih samouprava s podacima popisa pučanstva, tj. narodnosne samouprave mogu se utemeljiti samo u onim naseljima u kojima se prilikom posljednjeg popisa pučanstva barem 30 osoba izjasnilo pripadnikom dotične narodnosti. Prema riječima državnog tajnika, to je ključni element tijeka reformi narodnosnih samoupravnih izbora. Uvođenjem ovih regulativa zakon se približava europskim mjerilima. Uzimanje u obzir podataka popisa pučanstva nedvojbeno je povezano s tijekovima reforme koje se provode radi izbjegavanja problema primjene zakona po pravima narodnosti, koje su i same narodnosne organizacije i većina državnih samouprava naznačile, odnosno reagira i na kritike Europskog vijeća. Prema rješenju Ustavnog suda, povezivanje podataka popisa sa zakonom narodnosnih izbora čak pozitivno utječe na pripadnike narodnosti, jer ih potiče na to da svoju pripadnost iskažu. Dakle zakon o pravima narodnosti u skladu je s Temeljnim zakonom i s međunarodnim ugovorom. Ustavni suci András Bragyova i István Stumpf uz rješenje priložili su svoja posebna mišljenja prema kojima se primjenjivanje temeljnih prava ne može povezati s unaprijed nepoznatim uvjetima, te se podaci popisa pučanstva mogu upotrijebiti jedino u statističke svrhe. Popis pučanstva se provodi svakih deset godina, a izborni cilusi su četverogodišnji, te bi zakonodavstvo moglo isključiti zajednice na više ciklusa iz narodnosnih izbora.

Izvor: MTI

Hrvatska državna samouprava, kao osnivač, temeljem članka 20 Izjave o osnivanju društva Zavičaj d. o. o. za turizam i rekreaciju, raspisuje

NATJEČAJ

za izbor i imenovanje ravnatelja
Zavičaja d. o. o. za turizam i rekreaciju
Vlašići Pag

Uvjeti:

1. Visokoškolska sprema
2. Sudskom ili drugom odlukom nije zabranjen rad u turizmu i ugostiteljstvu
3. Iskustvo u vođenju ugostiteljstva i turizma dvije godine,
4. Mađarsko državljanstvo
5. Znanje hrvatskoga jezika
6. Posjedovanje vozačke dozvole B kategorije.

Uz natječaj molimo priložiti:

1. Diploma
2. Preslik vozačke dozvole
3. Uvjerenje o nekažnjavanju
4. Životopis
5. Plan poslovanja.

Ravnatelj se imenuje na rok od četiri godine, s početkom od 1. travnja 2013. godine.

Rok je za podnošenje prijava 30 dana od objave u Hrvatskome glasniku.

Prijave s dokumentacijom podnose se na adresu Hrvatske državne samouprave s naznakom za natječaj:

Hrvatska državna samouprava
Országos Horvát Önkormányzat
1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24
Tel./fax 303-6093,
E-mail: hrsamouprava@chello.hu.

POZIVNICA

SRDAČNO VAS POZIVAMO

NA TRADICIONALNI

HRVATSKI BAL

Hrvatski bal, Štábová

U RESTORAN TERCIA
KOLJNOF, SÓPRONSKA ULICA 54.
12. JANUARA 2013. LJETA (20.00)

BAL OTVARAJU:
KOLJNOFSKO KOLO
KOLJNOFSKI TAMBURAŠI
ŽENSKA KLAPA GOLUBICE

SVIRAJU:
ROBI BOBESIĆ IZ BUŠEVCA I
GRUPA LEGENDE NOĆI (DEČKI IZ LADA)
NA POLNOĆ: ŠTRABANCI

KARTE ZNATE KUPITI U BANKI KOD MARIJE GRUBIĆ U
RADNOM VRIMENU ILI NARUČITI NA TEL:0036305346797
ULAZNICA 6000 FT

ČEKA VAS DOBRO RASPOLOŽENJE I BOGATA TOMBOLA

ORGANIZATORI:
KOLJNOFSKO HRVATSKO DRUŠTVO

BAL PODUPIRA:
HRVATSKA SAMOUPRAVA GY-M-S ŽUPANIJE

Mohač

Prikaz tradicijskog Badnjaka i Božića u Šokačkoj čitaonici

Hrvatska samouprava grada Mohača i Šokačka čitaonica u Mohaču 22. prosinca 2012. godine priredile su božićni program, koji je održan u klupskim prostorijama šokačke udruge, a u okviru kojega su oživiljeni nekadašnji pradačni običaji mohačke Šokadije. Ulaz s tri svijeće, blagdanski stol uza sva tradicijska jela, slama i tradicijski pučki predmeti i alati ispod stola. Kako nam reče Đuro Jakšić, priredba je ostvarena s potporom Hrvatske samouprave grada Mohača, a obnavljanje tradicijskog Badnjaka i Božića osmislili su Marica Dobsai Pečuvac i Stipan Filaković. Osim njih sudjelovali su još Đuro

Jakšić, Irena Udvarac i drugi, u ulozi jedne šokačke obitelji. U klupskim prostorijama okupio se velik broj članova i simpatizera mohačke Šokadije, među njima i stariji ljudi koji su to nekada davno i sami proživjeli. Na kraju su sve okupljene pogostili tradicijskim jelima s blagdanskoga stola. Prema riječima Đure Jakšića, predsjednika Šokačke čitaonice, priredba je imala velik uspjeh, ali je bilo i primjedaba, odnosno prijedloga koje će uzeti u obzir sljedeće godine i pripremiti cjelovitiji scenski prikaz nekadašnjeg Badnjaka i Božića u šokačkih Hrvata u Mohaču.

S. B.

Foto: Gábor Bárdos

BUDIMPEŠTA – Večeras je naša fešta..., pod tim nazivom Hrvatska samouprava grada Budimpešte organizira Hrvatski bal, gdje će nastupiti Hrvatska izvorna folklorna skupina iz Budimpešte, a goste Bala zabavljat će sastav Slavonski dukati iz Hrvatske. Mjesto: Treffort Aula étterem – 1088 Budapest, Rákóczi út 5 (kod Astorie). Datum: 12. siječnja 2013. g., od 19 sati i 30 minuta do jutro. Za detaljnije informacije, želje i upute obratite se i svoj dolazak potvrdite na tel.: +36 70 334 0830, +36 30 954 8399 (Stipan Đurić) ili na e-mail: gyurity@gmail.com, hr.sam.bp@gmail.com.